

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІВЕРЦІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

Ківерцівського фахового

медичного коледжу

Волинської обласної ради

від 29.12.2025 року

протокол №13 введено в дію

наказом №176-од від

29.12.2025 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок проведення навчання і перевірки
знань з питань охорони праці
в Ківерцівському фаховому медичному
коледжі
Волинської обласної ради**

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці у Ківерцівському фаховому медичному коледжі
Волинської обласної ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчання з питань охорони праці у коледжі (далі – Положення) розроблене відповідно до статей 13, 18 Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ, Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15(далі – Типове положення, наказ № 15).

1.2. Положення встановлює порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб, учасників освітнього процесу у процесі трудової діяльності у Ківерцівському фаховому медичному коледжі Волинської обласної ради.

1.3. Положення спрямоване на реалізацію у закладі системи безперервного

навчання з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників, надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварій.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами господарювання закладу.

1.5. Заклад у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з охорони праці, цим Положенням.

1.6. Нагляд за дотриманням вимог цього Положення здійснюють органи державного нагляду за охороною праці, а контроль – відділ охорони праці коледжу.

1.7. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживають у такому значенні:

1.7.1. **Навчання з питань охорони праці** – це навчання працівників, учасників навчального процесу з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці або безпечного ведення робіт.

1.7.2. **Робота з підвищеною небезпекою** – це робота в умовах впливу шкідливих та небезпечних чинників, або така, де є потреба у професійному доборі, чи пов'язана з обслуговуванням, управлінням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ступенем ризику виникнення аварій, пожеж, загрози життю, заподіяння шкоди здоров'ю, майну, довкіллю.

1.7.3. **Спеціальне навчання** – щорічне вивчення працівниками, яких залучають до виконання робіт із підвищеною небезпекою або там, де є потреба у професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

1.7.4. **Стажування** – набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці закладу після

теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця.

1.7.5. **Дублювання** – самостійне виконання працівником (дублером) професійних обов'язків на робочому місці під наглядом досвідченого працівника з обов'язковим проходженням протиаварійного і протипожежного тренувань.

2. Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці

2.1. Працівники під час прийняття на роботу та в процесі роботи, а також здобувачі освіти під час трудового й професійного навчання проходять у коледжі за рахунок роботодавця інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

2.2. З урахуванням специфіки нашого закладу та вимог нормативно-правових актів з охорони праці формують плани-графіки проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників.

2.3. Організацію навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників, зокрема під час професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації у закладі здійснюють працівники служби кадрів (служби охорони праці або інші спеціалісти, яким директор доручить організацію цієї роботи).

2.4. Навчання з питань охорони праці може проводитись як традиційними методами, так і з використанням сучасних видів навчання – модульного, дистанційного тощо, з використанням технічних засобів навчання: аудіовізуальних, комп'ютерних навчальноконтрольних систем, компютерних тренажерів.

2.5. Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, повинні попередньо пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум). Працівники, зайняті на роботах із підвищеною небезпекою, один раз на рік проходять перевірку відповідних знань із пожежної безпеки.

2.6. Посадові особи до початку своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки) проходять навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.7. Особи, які суміщають професії, проходять навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці як за основною професією, так і за професією за сумісництвом.

2.8. Перед перевіркою знань з питань охорони праці у закладі для працівників організовують навчання: лекції, семінари, консультації.

2.9. Перевірку знань працівників з питань охорони праці проводять за нормативно-правовими актами з охорони праці, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

2.10. Перевірку знань з охорони праці у коледжі здійснює комісія з перевірки знань з питань охорони праці закладу, склад якої затверджує наказом директор. Головою комісії є заступник директора з гуманітарної освіти та виховання. До складу комісії закладу входять керівники

структурних підрозділів, голова прфспілкового комітету (упоноважені особи з питань охорони праці).

2.11. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше ніж три особи.

2.12. Усі члени комісії повинні пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

2.13. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці працівників, з урахуванням специфіки закладу, складають члени комісії та затверджує директор.

2.14. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників є тестування, залік або іспит. Тестування проводить комісія за допомогою технічних заобів, залік або іспит – за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування.

2.15. Результат перевірки з питань охорони праці з робіт із підвищеною небезпекою, а також там, де є потребу у профейному доборі, до виконання яких допускається працівник, оформлюють протоколом засідання комісії. Особам, які під час перевірки знань з охорони праці виявили задовільні результати, видають посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці. При цьому в протоколі та посвідченні у стислій формі зазначають перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці та з конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань.

2.16. Посвідчення після проходження навчання і перевірки знань з питань з питань охорони праці видають лише тим працівники, які виконують роботи підвищеної небезпеки.

2.17. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники протягом місяця повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань.

2.18. Не допускають до роботи працівників, зокрема посадових осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці.

2.19. Організаційне забезпечення роботи комісії (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці) покладається на інженера з охорони праці закладу. Термін зберігання протоколів перевірки знань з охорони праці – не менше ніж 5 років.

2.19. Відповідальність за організацію і здійснення інструктажів, навчання та перевірку знань працівників із питань охорони праці покладається на інженера з охорони праці коледжу.

3. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці

3.1. Посадові особи та інші працівники, зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. №15 та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом МОЗ та Держнаглядохоронпраці від 23.09.1994 р. № 263/121 (роботи підвищеної небезпеки) проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

3.2. Спеціальне навчання з питань охорони праці можна проводити як безпосередньо на підприємстві, так і в інших спеціальних закладах, які в установленому порядку проводять відповідне навчання. У разі здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безпосередньо у закладі спеціальне навчання з питань з охорони праці є складовою зазначеної професійної підготовки.

4. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб

4.1. Перелік посад посадових осіб, які проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці (Додаток 1), під час прийняття на роботу і періодично (один раз на три роки), навчаються відповідно до Типового тематичного плану і за програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб (Додаток 2).

4.2. Посадові особи закладу, проходять навчання у навчальних закладах і установах, що отримали відповідний дозвіл на навчання з питань охорони праці.

4.3. Перевірку знань з питань охорони праці проводить комісія, створена місцевим органом виконавчої влади за участю представників органів державного нагляду за охороною праці.

4.4. Працівники закладу проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці в обсязі виконуваної ними роботи, особи відповідальні за технічний стан та безпечну експлуатацію машин, механізмів обладнання підвищеної небезпеки, і посадові особи, службові обов'язки яких пов'язані з:

1) керівництвом і контролем за виконанням робіт з підвищеною небезпекою;

2) будівництвом, експлуатацією, реконструкцією, технічним переоснащенням, консервацією та ліквідацією об'єктів підвищеної небезпеки;

3) розробкою нормативно-правових актів з питань виготовлення, монтажу і експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та об'єктів підвищеної небезпеки;

4) позачергове навчання і перевірку знань посадових осіб, фахівців з питань охорони праці та працівників проводять при переведенні працівника на іншу роботу або призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці;

5) посадові особи, зокрема інженер з охорони праці закладу, якщо стався нещасний випадок (професійне отруєння) – груповий або із смертельним наслідком, повинні протягом місяця пройти позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці, якщо комісією з розслідування встановлено факт порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

6) позачергове навчання з метою ознайомлення з новими нормативно-правовими актами з охорони праці може проводитися у формі семінарів.

5. Організація проведення інструктажів із питань охорони праці

5.1. Працівники під час прийняття на роботу та періодично проходять у закладі інструктажі з питань охорони праці, надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж та інших надзвичайних ситуацій.

5.2. За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці поділяються на – вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

5.3. **Вступний інструктаж** проводиться:

- 1) з усіма працівниками, яких приймають на постійну або тимчасову роботу, незалежну від їх освіти, стажу роботи та посади;
- 2) з працівниками інших організацій, які прибули у коледж і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи для закладу;
- 3) здобувачами освіти, які прибули на підприємство для проходження виробничої практики;
- 4) з екскурсантами у разі екскурсії у коледж.

5.4. Вступний інструктаж проводить спеціаліст з охорони праці або фахівець відповідно до наказу (розпорядження) по коледжу, який пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

5.5. Вступний інструктаж проводять у кабінеті охорони праці або в приміщенні, що спеціально для цього обладнано, з використанням сучасних технічних засобів навчання, навчальних і наочних посібників за програмою, розробленою службою охорони праці з урахуванням особливостей закладу.

Програму та тривалість інструктажу затверджує директор. Запис про проведення вступного інструктажу роблять у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігає відділ охорони праці, а також у наказі про прийняття працівника на роботу.

5.6. Первинний інструктаж проводять до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- 1) новоприйнятим (постійно чи тимчасово) у коледж;
- 2) якого переводять з одного структурного підрозділу закладу до іншого;
- 3) який виконуватиме нову для нього роботу;
- 4) відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі закладу.

Первинний інструктаж на робочому місці проводять індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими у закладі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт.

5.6. **Повторний інструктаж** проводять на робочому місці індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом, які відповідають переліку питань первинного інструктажу.

5.7. Повторний інструктаж проводять у терміни, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, але не рідше ніж:

- 1) на роботах з підвищеною небезпекою – раз на три місяці;
- 2) для решти робіт – раз на шість місяців.

5.8. **Позаплановий інструктаж** проводять з працівниками на робочому місці або в кабінеті охорони праці:

- 1) при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін і доповнень до них;
- 2) при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, матеріалів, що впливають на стан охорони праці;
- 3) при порушенні працівниками нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- 4) при перерві у роботі виконавця робіт більш ніж на 30 календарних днів – для робіт із підвищеною небезпекою, а для решти – понад 60 днів.

Позаплановий інструктаж можна проводити індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначають у кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

5.9. **Цільовий інструктаж** проводять з працівниками:

- 1) при ліквідації аварії або стихійного лиха;
- 2) при проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюють наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільовий інструктаж проводять індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначають залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

5.10. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник структурного підрозділу.

5.11 Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершують перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою знань у вигляді навичок безпечних методів праці. Перевірку знань проводить особа, яка проводила інструктаж.

5.12. При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводять інструктаж і повторну перевірку знань.

5.13. При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надають. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

5.14. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів допуск до роботи надає особа, яка проводила інструктаж, вносить запис до журналу інструктажів з питань охорони праці на робочому місці.

Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

5.15. Перелік професій і посад працівників, яких звільняють від повторного інструктажу, затверджує директор закладу. До цього переліку можуть бути зараховані працівники, робота яких не пов'язана з безпосереднім обслуговуванням механізмів, об'єктів, застосуванням приладів та інструментів.

5.16. Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці для учасників навчального процесу визначають нормативно-правові акти в галузі освіти.

6. Стажування, дублювання і допуск працівників до роботи

6.1. Новоприйняті в заклад працівники після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи під керівництвом досвідчених, кваліфікованих працівників повинні пройти стажування протягом не менше ніж 2 – 15 змін або дублюванням протягом не менше ніж 6 змін (Додаток 3).

Стажування або дублювання проводять під час професійної підготовки на право виконання робіт з підвищеною небезпекою у випадках, передбачених нормативно-правовими актами з охорони праці.

6.2. Працівники, функціональні обов'язки яких пов'язані із забезпеченням безаварійної роботи об'єктів підвищеної небезпеки або з виконанням окремих робіт підвищеної небезпеки (власна котельня) до початку самостійної роботи проходять дублювання з обов'язковим проходженням в цей час період протиаварійних і протипожежних тренувань відповідно до плану ліквідації аварій.

6.3. Допуск до стажування (дублювання) оформлюють наказом (розпорядженням). У наказі визначають тривалість стажування (дублювання) і вказують прізвище працівника відповідального за проведення стажування (дублювання).

6.4. Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування (дублювання) визначає директор закладу відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці. Тривалість стажування (дублювання) залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника.

6.5. Стажування (дублювання) проводять за програмами для конкретної професії, які розробляють у закладі відповідно до функціональних обов'язків працівника та які затверджує директор закладу.

6.6. Стажування (дублювання) проводять на своєму робочому місці або подібному за технологією робіт. У процесі стажування працівники виконують роботи, які за складністю, характером, вимогам безпеки відповідають роботам, що передбачають їхні функціональні обов'язки.

6.7. У процесі стажування (дублювання) працівник повинен:

1) закріпити знання щодо правил безпечної експлуатації технологічного обладнання, технологічних і посадових інструкцій з охорони праці;

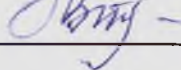
2) оволодіти навичками орієнтування у виробничих ситуаціях у нормальних і аварійних умовах;

3) засвоїти в конкретних умовах технологічні процеси та обладнання і методи безаварійного керування ними з метою забезпечення вимог безпеки праці.

6.8. Після закінчення стажування (дублювання) при задовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці наказом (розпорядженням) директора або керівника структурного підрозділу працівника допускають до самостійної роботи, про що роблять запис у журналі реєстрації інструктажів.

6.9. Якщо працівник не оволодів необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку з протиаварійних і протипожежних тренувань, та стажування (дублювання) новим наказом може бути продовжено на термін не більше ніж дві зміни.

Розробив:

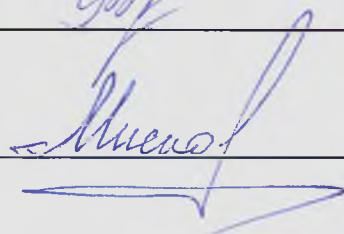
Інженер з охорони праці Ольга ВАШКЕВИЧ

Погоджено:

Заступник директора
з навчальної роботи

 Оксана ФУРМАН

Юрисконсульт

 Олександр МИСКОВЕЦЬ